

ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗΣ

*Παρουσίαση στον ΟΑΣΕ, Συνάντηση σε θέματα Ανθρώπινης Διάστασης
Βαρσοβία, 24 Σεπτεμβρίου 2001*

Ο Σύλλογος Κωνσταντινουπολιτών εκπροσωπεί πάνω από 100.000 Έλληνες της Κωνσταντινούπολης οι οποίοι εκπατρίστηκαν λόγω των τουρκικών πιέσεων.

Θα θέλαμε να εκφράσουμε από αυτό το βήμα τη βαθιά μας λύπη και τον αποτροπιασμό για τα όσα συνέβησαν στις ΗΠΑ στις 11 Σεπτεμβρίου 2001.

Οι Έλληνες της Κωνσταντινούπολης ποτέ δεν προσέφυγαν στη βία με σκοπό να προωθήσουν τα δίκαια αιτήματά τους. Μολονότι η μειονότητα υπέστη διωγμούς, δολοφονίες, βιασμούς, εξευτελισμούς, μαζικές απελάσεις, υφαρπαγή της κινητής και ακίνητης περιουσίας της και άλλες παράνομες ενέργειες, πάντοτε προσπάθησε να επιλύσει τα προβλήματά της με ειρηνικό τρόπο.

Και δεν αναφερόμαστε στο παρελθόν. Αναφερόμαστε στο τρέχον έτος 2001, όπου οι διακρίσεις συνεχίζονται. Οι βασικές ελευθερίες και τα ανθρώπινα δικαιώματα των Ελλήνων της Κωνσταντινούπολης συνεχίζουν να καταπατούνται. Οι παρεμβάσεις στη διαχείριση των σωματείων και φιλανθρωπικών ιδρυμάτων είναι καθημερινή πρακτική. Η μειονότητα στερείται ίσης μεταχείρισης στην παιδεία και δεν έχει το δικαίωμα να ελέγχει τα σχολεία της.

Οι Έλληνες της Κωνσταντινούπολης είναι ανεγνωρισμένη μειονότητα βάση της Συνθήκης της Λοζάννης που υπογράφηκε το 1923 και μάχονται για τα δικαιώματά τους. Ζήτησαν επανειλημμένα την αρωγή του ΟΑΣΕ, του ΟΗΕ, των ΗΠΑ και της ΕΕ. Υπάρχουν γι' αυτό το θέμα δεκάδες αποφάσεις των εν λόγω οργανισμών που καταδικάζουν την Τουρκία, όμως χωρίς κανένα εμφανές αποτέλεσμα.

Η Τουρκία αρνείται επίμονα τις κατηγορίες και κάθε φορά απαντά με στερεότυπες αοριστίες. Ότι όλοι οι πολίτες ασχέτου φυλής, χρώματος ή θρησκείας είναι ίσοι απέναντι στους νόμους κτλ, κτλ. Όμως όλοι γνωρίζουν ότι σαν αποτέλεσμα των ενεργειών αυτών η ελληνική μειονότητα στην Κωνσταντινούπολη ενώ με την υπογραφή της Συνθήκης της Λοζάννης το 1923 αριθμούσε περίπου 120.000 άτομα, σήμερα αριθμεί μόνο 1000.

Καλούμε για μια ακόμη φορά τα μέλη – κράτη του ΟΑΣΕ, να αναλάβουν τις ευθύνες τους, ώστε σύμφωνα πάντα με τις αποφάσεις της Τελικής Πράξης του Ελσίνκι, του Εγγράφου της Κοπεγχάγης (1990) και όλων των εν συνεχεία αποφάσεων που αφορούν την προστασία των ανθρωπίνων και μειονοτικών δικαιωμάτων, να υποχρεώσουν να συμβαλλόμενα μέρη να εφαρμόζουν και να σεβαστούν τις υποχρεώσεις τους.

Διαφορετικά η μη εφαρμογή γενικότερα από οποιοδήποτε συμβαλλόμενο κράτος – μέλος που περιφρονεί τις εν λόγω συμφωνίες πάντοτε κάτω από την αδιαφορία των υπολοίπων κρατών θα μπορεί να προκαλέσει αντιδράσεις και οι συνέπειες θα μπορούσαν να είναι καταστροφικές για την παγκόσμια ειρήνη και σταθερότητα.

THE GREEKS OF ISTANBUL

*Paper presented on the OSCE – ODIHR Meeting on Human Dimensions
in Warsaw on September 24th, 2001*

The Constantinopolitan Society represents more than 100.000 Greeks of Istanbul expatriated by Turkish coercion.

We wish to express from this desk our deep sorrow and our abhorrence for what it happened in the USA on September 11th 2001.

For centuries now the Greeks of Istanbul never reacted violently when trying to push forward their rights. Although the minority suffered persecutions, murdering, assassinations, raping, humiliation, mass expulsion, harassment, expropriation and other outlaw actions always tried to solve the problems by using peaceful means.

And we do not refer to the past. We do want specifically to refer to the present year 2001, where discrimination is going on. Fundamental freedom and basic human rights of the Greeks in Istanbul are continuously violated. Intervention on the free running of Associations and Charitable Institutions is a daily routine practice. The minority is being denied equal treatment in education and its right to control its schools.

The Greeks of Istanbul is a recognized minority based upon the Treaty of Lausanne signed in 1923 and is trying to protect its rights. The Constantinopolitan Society asked for the help and support of the OSCE, the UN, the USA and the EU. There are numerous resolutions that condemn Turkey for her acts, thus without any obvious result.

Turkey persistently refuses all allegations and every time gives cliché answers. That all citizens irrespective of race, color or religion are equal against the laws etc, etc. Everybody knows that as a result of these acts, the Greek population in Istanbul has declined from about 120.000 at the time of signing of the Lausanne Treaty in 1923 to less than 1000 today.

We once again kindly ask the members of the participating OSCE states, to assume responsibility upon this problems and take all necessary actions and measures according to the Helsinki Final Act, the Copenhagen Document (1990) and all other agreements that refer to the protection of the human and minority rights, so that the states involved be obliged to implement their commitments and respect their signature.

Otherwise the lack of implementation in general by any of the participating countries which disregard said agreements, always under the indifference of the rest, may provoke reactions and the consequences could be disastrous to the world peace and stability.

ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ

ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗ ΣΤΟΝ ΟΑΣΕ

(Βαρσοβία 24 & 25 Σεπτεμβρίου 2001)

Εισαγωγή

Η έκθεση αυτή αναφέρεται στην παρουσία του Νίκου Ατζέμογλου ως εκπροσώπου του Συλλόγου Κωνσταντινουπολιτών, ανεξάρτητου Μη Κυβερνητικού Οργανισμού (ΜΚΟ) στη Βαρσοβία, όπου από 17 μέχρι 27 Σεπτεμβρίου 2001 πραγματοποιήθηκε Συνάντηση των χωρών – μελών του Οργανισμού για την Ασφάλεια και Συνεργασία στην Ευρώπη (ΟΑΣΕ - ODIHR), με αντικείμενο την Εφαρμογή Ζητημάτων Ανθρώπινης Διάστασης.

Γενικά

Η συνάντηση είχε αρκετό ενδιαφέρον. Τα προβλήματα των Ελλήνων της Τουρκίας εξέθεσαν δεόντως οι Κωνσταντινουπολίτες και οι Ίμβριοι, ενώ οι Τούρκοι εμφάνισαν και πάλι δυτικοθρακιώτες μουσουλμάνους ως καταπιεζόμενους στην Ελλάδα.

Στις αρχές της δεύτερης εβδομάδας της Συνάντησης κατά την οποία ο υπογράφων ήταν παρόν εμφανίστηκαν τρεις δυτικοθρακιώτες με φορέα τον γερμανικό ΜΚΟ, Federation of Western Thrace Turks in Europe, οι οποίοι εκτός από εισηγήσεις μοίρασαν και διάφορα φυλλάδια, όπως

- Problems Regarding Land & Acquisition of Immovable Properties
- Destruction of Cultural Heritage
- Education in Western Thrace. Turkish Schools since 1923
- Religious Rights. Election of Muftis and Wakfs
- Denial of Ethnic Identity

Κωνσταντινουπολίτες

Παρουσιάστηκαν δυο ομιλίες, μια την πρώτη εβδομάδα στη συνεδρίαση για τις εθνικές μειονότητες από το συνάδελφο Λεωνίδα Κουμάκη και η δεύτερη στη συνεδρίαση Freedom of Association. Η παρουσίαση αυτή επισυνάπτεται στο παρόν κείμενο.

Απαντώντας στις κατηγορίες μας ο τούρκος πρέσβης είπε ότι «με την ομιλία του εκπροσώπου του Συλλόγου Κωνσταντινουπολιτών, καθώς και με εκείνης που έγινε την προηγούμενη εβδομάδα, γίνεται προσπάθεια αμαύρωσης της εικόνας της Τουρκίας. Ποτέ δεν υπήρξαν βιασμοί, ούτε απελάσεις εκτός της ανταλλαγής των πληθυσμών το 1924 και της εθελούσιας μετανάστευσης για οικονομικούς λόγους στις αρχές της δεκαετίας του '50. Η Ελληνική Ορθόδοξη Κοινότητα στην Κωνσταντινούπολη είναι μεταξύ των αναγνωρισμένων από τη Συνθήκη της Λοζάννης μη – μουσουλμανικών

μειονοτήτων και χαίρει όλων των δικαιωμάτων όπως όλοι οι τούρκοι πολίτες. Έχει 73 εκκλησίες, 6 λύκεια, 5 γυμνάσια, 17 δημοτικά σχολεία, 65 σωματεία και εκδίδει 2 εφημερίδες».

Την άποψη μας ενίσχυσε η παρέμβαση του Έλληνα εκπροσώπου κ. Δ. Ιωάννου, ο οποίος είπε πως *«οι Έλληνες της Κωνσταντινούπολης αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν την γενέτειρά τους και καλά θα κάνει η Τουρκία να μη μιλά γι' αυτό το θέμα.»*

Κατ' ιδίαν συζητήσεις έγιναν με την αμερικανική αντιπροσωπεία. Πιο συγκεκριμένα με την Dorothy Douglas Taft, που είναι διευθυντικό στέλεχος στην επιτροπή για την ασφάλεια και συνεργασία στην Ευρώπη (CSCE) της αμερικανικής Γερουσίας και τον Η. Knox Thames, σύμβουλο σε θέματα θρησκευτικών ελευθεριών στην ίδια επιτροπή. Δυστυχώς και οι δυο δεν μπόρεσαν να δώσουν ικανοποιητικές απαντήσεις στα ερωτήματα που τους ετέθησαν, ούτε πως θα μπορέσουν να πείσουν την Τουρκία να σταματήσει τις διάφορες διώξεις και παραβιάσεις των όσων έχει υπογράψει στα πλαίσια του ΟΑΣΕ και όχι μόνο, ούτε για το πότε επί τέλους θα λειτουργήσει η Θεολογική Σχολή της Χάλκης και άλλα παρόμοια. Φάνηκαν γενικά και αυτοί απογοητευμένοι.

Ενδιαφέρουσα και πολύ δυναμική ήταν η παρουσία της Κυπριακής αντιπροσωπείας, ίσως για πρώτη φορά εδώ και 10 χρόνια. Τελευταία δυναμική παρουσία ήταν το 1991 στη Γενεύη, όταν εκπρόσωπος της Κύπρου ήταν ο καθ. Χριστόδουλος Γιαλουρίδης.

Ακόμη πιο δυναμική ήταν η παρουσία της MKO International League for the Rights & Liberation of People, η οποία μεταξύ άλλων παρουσίασε ένα θέμα για το Κυπριακό και έτερο για το Κουρδικό.

Εν κατακλείδι να αναφέρουμε ότι συνεχίζουμε να πιστεύουμε στην παρουσία MKO που στηρίζουν τις ελληνικές θέσεις, ότι τα MKO, από οπουδήποτε και αν προέρχονται θα πρέπει να ενισχύονται, ιδιαίτερα βέβαια οι Κωνσταντινουπολίτες οι οποίοι θα πρέπει να βρουν νέους τρόπους παρουσίασης των προβλημάτων τους όπως εκδόσεις βιβλίων, εκθέσεις φωτογραφιών κλπ.

Νίκος Ατζέμογλου
3.10.2001